

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง

ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE STANDARDS-BASED IMPLEMENTATION OF CHILD CARE CENTERS UNDER LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATIONS IN RAYONG

สรารุท วิบูลย์กุล^{1,*} กัญญา เอี่ยมพญา² และ นิวัตต์ น้อยมณี²

Sarawut Wiboolkul^{1,*}, Kanporn Aiempaya² and Niwat Noymanee²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

²สาขาวิชาพื้นฐานและการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

¹Program in Educational Administration, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University,
Chachoengsao 24000, Thailand

²Department of Foundation and Educational administration, Faculty of Education,
Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao 24000, Thailand

*Corresponding author: Email: sarawutwiboolkul@gmail.com

รับบทความ 19 พฤศจิกายน 2564 แก้ไขบทความ 23 กุมภาพันธ์ 2565 ตอรับบทความ 28 กุมภาพันธ์ 2565 เผยแพร่บทความ มกราคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง 2) ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงาน ตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง และ 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 217 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซีและมอร์แกน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบุคลากร และด้านกลยุทธ์ ตามลำดับ 2) การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดูแลและจัดประสบการณ์เรียนรู้ ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย และด้านการจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ 3) ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ปัจจัยการบริหาร ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ร้อยละ 58.50 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z'_Y = .477Z_5 + .318Z_1$

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ABSTRACT

The objectives of this research were to examine 1) the level of administrative factors of childcare centers, 2) the level of the standards- based implementation of childcare centers, 3) the relationship between administrative factors and the standards-based implementation of childcare centers, and 4) administrative factors affecting the standards- based implementation of childcare centers under local government organizations in

Rayong. The sample consisted of 217 childcare teachers. Krejcie and Morgan's table was used to calculate the sample size. The research instrument was a 5-rating scale questionnaire with the reliability of .98. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Multiple regression analysis.

The research findings revealed that: 1) The level of administrative factors of childcare centers overall and in each aspect was at a high level, ranking by the mean scores from high to low: budget, organization structures, information technology, strategy, and personnel, 2) The level of the standards-based implementation of childcare centers overall and in each aspect was at a high level, ranking by the mean scores from high to low: taking care and organizing learning experiences, child's quality, and child development center management, 3) The relationship between administrative factors and the standards-based implementation of childcare centers was at a high positive correlation with a .05 level of significance, and 4) Administrative factors in terms of budget and personnel affected the standards-based implementation of childcare centers with a .05 level of significance. The said variables were able to predict the standards-based implementation of childcare centers at 58.50%. The predictive equation could be written in form of standard scores as $Z'_Y = .477Z_5 + .318Z_1$

Keywords: Administrative Factors, Standards-Based Implementation of Childcare Centers

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้หลายมาตรา คือ มาตรา ที่ 54 วรรคสอง กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็ก ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้วย มาตรา 258 ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศให้เกิดผล สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (กระทรวงมหาดไทย, 2562, หน้า 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) และ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) มาตรา 13 (1) ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล และมาตรา 18 (1) กำหนดให้มีการจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนา เด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของเด็กพิการและซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น (กระทรวงมหาดไทย, 2562, หน้า 1) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่เล็งเห็นความสำคัญของเด็กปฐมวัย ได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการ เรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนา ไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 3)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายคือ สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษา ก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐาน คุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษา ตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น (กระทรวงมหาดไทย, 2562, หน้า 2)

นอกจากนั้นนโยบายรัฐบาลในปี 2562 ข้อ 8 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดให้มีระบบพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่องจนถึงเด็กวัยเรียน ให้มีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพ เพื่อสร้างคนไทยที่มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพผ่านครอบครัวที่อบอุ่นในทุกรูปแบบครอบครัว เพื่อส่งต่อการพัฒนาเด็กไทยให้มี

คุณภาพสู่การพัฒนาในระยะถัดไปบนฐานการให้ความช่วยเหลือที่คำนึงถึงศักยภาพของครอบครัวและพื้นที่ เตรียมความพร้อมการเป็นพ่อแม่ ความรู้เรื่องโภชนาการและสุขภาพการอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยผ่านการให้บริการสาธารณะที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่วประเทศให้ได้มาตรฐาน และพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา และผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยคำนึงถึงปัญหาที่หลากหลายของเด็กแต่ละคนให้ได้รับการส่งเสริม และพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ผ่านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติที่เป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562, หน้า 19)

ในปัจจุบันประเทศไทยมีเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 6 ปี ที่มีพัฒนาการไม่สมวัยเป็นจำนวนมาก นับเป็นวิกฤตร้ายแรงต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการสร้างประเทศให้เจริญรุ่งเรือง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในสภาพสังคมที่บิดา มารดา และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องพาเด็กปฐมวัยไปรับบริการการดูแลและพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีคุณภาพแตกต่างกันมาก ระหว่างกลุ่มมีโอกาสนับกลุ่มด้อยโอกาส ระหว่างการจัดการศึกษาเร่งเรียนจนเครียดกับแบบชะลอความเอาใจใส่ของผู้สอน จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า มีผลการประเมินโดยภาพรวม ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วนในการดำเนินงานตามมาตรฐานเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก จึงจำเป็นเร่งด่วนทั้งมุมมองของการพัฒนาคุณภาพมนุษย์และการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงมหาดไทย, 2562, หน้า 2)

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการดำเนินงานด้านการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบตามหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยด้านอาคารสถานที่ การจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่เพียงพอ การจัดให้มีของเล่นที่ปลอดภัยจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดให้มีระบบบริหารเหตุฉุกเฉิน การป้องกันภัยอัคคีภัย/ภัยพิบัติตามความเสี่ยงของพื้นที่ การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนดในคู่มือมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านที่ 1) การบริหารจัดการ มาตรฐานด้านที่ 2) กระบวนการดูแลจัดประสบการณ์เรียนรู้ และเล่น มาตรฐานด้านที่ 3) คุณภาพผู้เรียน (กระทรวงมหาดไทย, 2562, หน้า 5) ดังที่ ศักดิ์ศิริ คามดิษฐ์ (2556, หน้า 115) กล่าวว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐาน ในการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงาน องค์กร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากร ที่ทำหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครอง ในการร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ นกสร โสมศรีแพ่ง (2556, หน้า 6) กล่าวว่า มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นแนวทางหรือเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสอดคล้องกับ จันทน์ภาเพ็ญ ทินราช (2560, หน้า 8) กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นข้อกำหนดและแนวทางในการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ปัจจัยการบริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ให้องค์กรประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังที่ ประจักษ์ บัวผัน (2554, หน้า 78) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารถือเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน และการจัดงบประมาณ การจัดองค์การรวมทั้งการประสานงาน การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก รวมถึงการรายงานผลด้วย นอกจากนี้จาก ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหาร ทั้งงานหลักและงานสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านกระบวนการบริหาร และ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (วิภาพร ยืนยง, 2560, หน้า 9) สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ขวัญใจ สุตรัก (2553, หน้า 93) พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์ กับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านทักษะความรู้ความสามารถ ด้านค่านิยมร่วม ด้านบุคลากร ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้าง และด้านระบบการปฏิบัติงาน

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 นับเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น ขนาดเล็กที่สุด ซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่น ได้รับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างดี และมีงบประมาณในการบริหารกิจการของท้องถิ่นเอง โดยยึดหลักการมี

ส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา และสืบเนื่องจากการถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับอนุบาล อายุ 3 ขวบ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทำให้องค์กรบริหารส่วนตำบลเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาให้กับเด็กระดับอนุบาล อายุ 3 ขวบ ตามความพร้อมของแต่ละหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนตำบล เพื่อไม่ให้เด็กขาดโอกาสในการเข้ารับการเตรียมความพร้อมและเป็นการแบ่งเบาภาระรับผิดชอบของผู้ปกครองอีกทางหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับถ่ายโอนจากส่วนราชการ และที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง ดังนั้นมาตรฐานการดำเนินงาน การบริหารและการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของแต่ละแห่งจึงมีความแตกต่างหลากหลายทั้งในด้านโครงสร้าง อาคารสถานที่ และการบริหารจัดการ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติอย่างมีระบบมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2) ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 3) ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานขั้นต้นที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเด็กของประเทศ และเป็นมาตรฐานเชิงคุณภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน และจัดบริการให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสร่วมเล่นอย่างมีความสุขและเท่าเทียมกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำเป็นการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดในการนำประเทศไทยสู่ความก้าวหน้า มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ท่ามกลางความท้าทายของโลกในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงมหาดไทย, 2562, หน้า 4)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง มีทั้งหมด 128 แห่ง ประสบปัญหาในการบริหารจัดการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.รอบ 3 (ปี 2554-2558) พบว่า มีผลการประเมิน โดยภาพรวมต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วนในตัวบ่งชี้ที่ 5 ถึง ตัวบ่งชี้ที่ 12 เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการพัฒนาการศึกษา ประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งลักษณะดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการบริหารจัดการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบปัญหาในการบริหารจัดการที่ต้องเร่งหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, ออนไลน์, 2563) และจากรายงานผลการประเมินยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดระยอง ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พบว่า ผลการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้และปรับปรุง ที่ยังประสบปัญหาต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.รอบ 4 (สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง, 2563, หน้า 2)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ยังประสบปัญหาในการดำเนินงานให้สอดคล้องตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ปฏิบัติงานในหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการศึกษา การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงสนใจศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการนำปัจจัยการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปปรับปรุงและพัฒนาผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องในการที่จะแก้ไขปัญหา การดำเนินการจัดการบริหารการศึกษา และสามารถนำผลวิจัย ที่ได้มาเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

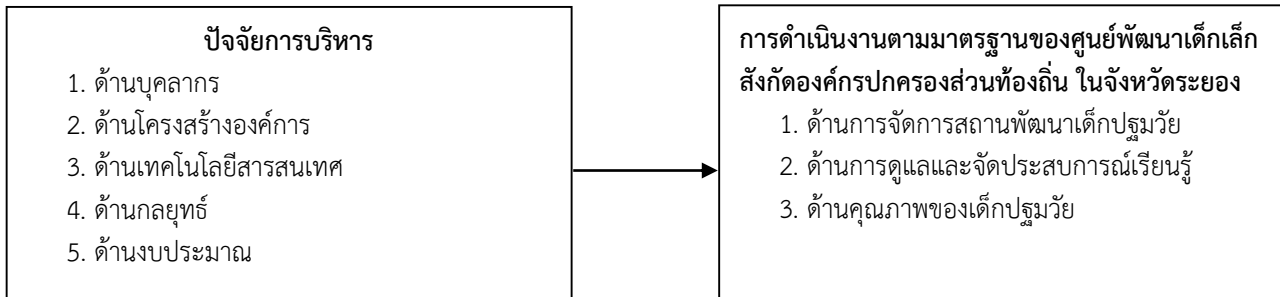
1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงาน ตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง
4. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดพื้นฐานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2563 โดยมาจาก 8 อำเภอ 128 ศูนย์ จำนวน 493 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2563 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างโดยมาจาก 8 อำเภอ 81 ศูนย์ จำนวน 217 คน จากนั้นใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีคำถามทั้งหมด 60 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามด้วยตนเอง มีปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกลยุทธ์ 2) ด้านโครงสร้างองค์การ 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านงบประมาณ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ ลิเคิร์ท (Likert, 1961, pp. 90-95) มี 5 ระดับ จำนวน 34 ข้อ

5 หมายถึง ปัจจัยการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ปัจจัยการบริหาร อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ปัจจัยการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ปัจจัยการบริหาร อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ปัจจัยการบริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง และลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ ลิเคิร์ท (Likert, 1961, pp. 90-95) มี 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ

5 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำบันทึกเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง เพื่อขออนุญาต เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด
2. นำหนังสือเสนอต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยจะให้ความสำคัญต่อการยินยอมให้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
3. จากสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 แพ้ระบาด ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยการส่งไปรษณีย์ส่งให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 217 ชุด ผ่านสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแนบ QR CODE แบบสอบถามเพื่อการวิจัยออนไลน์ผ่านระบบ Google Forms สำหรับให้ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายข้อมูลอย่างชัดเจน
4. เมื่อได้รับผลจากการทำแบบสอบถามผ่านทาง Google Form แล้วตอบกลับได้ จำนวน 217 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัย จึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยใช้วิธี Stepwise

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยการบริหาร ดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยการบริหาร โดยภาพรวม (n = 217)

ปัจจัยการบริหาร		n = 217		ระดับความคิดเห็น	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านบุคลากร	4.20	.70	มาก	4
2.	ด้านโครงสร้างองค์การ	4.22	.68	มาก	2
3.	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.21	.71	มาก	3
4.	ด้านกลยุทธ์	4.18	.72	มาก	5
5.	ด้านงบประมาณ	4.31	.72	มาก	1
เฉลี่ยรวม		4.22	.67	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยการบริหาร ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยการบริหาร อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .72) ด้านโครงสร้างองค์การ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .68) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .71) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .70) และด้านกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .72) ตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านงบประมาณ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ผู้บริหารสามารถ ใช้งบประมาณได้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .74) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดระเบียบในการเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้ ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอน ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .77) และผู้บริหารควบคุมดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามระเบียบราชการการเงิน การคลัง ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารมีการวางแผน การจัดสรรงบประมาณของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .75)

2. ด้านโครงสร้างองค์การ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .73) รองลงมา คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการออกแบบขั้นตอนกำหนด วิธีประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ลดระยะเวลา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .75) และผู้บริหารให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้ายผู้บริหารให้ความสำคัญกับการกำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานของบุคลากรแต่ละฝ่ายที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .77)

3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลให้แก่บุคลากรรับทราบ โดยใช้ช่องทางที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .74) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .74) และผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = .79) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = .81)

4. ด้านบุคลากร โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .76) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .84) และผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูออกแบบวิธีการทำงานด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการแรงจูงใจในการทำงานของครู ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .82)

5. ด้านกลยุทธ์ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดแผนจากกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .79) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา จุดแข็งจุดอ่อน เพื่อกำหนดทิศทางการทำงาน กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .75) และผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดวิธีดำเนินงานให้บรรลุ ตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และแผนงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้ายได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดแผนจากกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .78)

2. การศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง โดยภาพรวม ($n = 217$)

การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		$n = 217$		ระดับความคิดเห็น	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.40	.60	มาก	3
2.	ด้านการดูแลและจัดประสบการณ์เรียนรู้	4.50	.60	มาก	1
3.	ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย	4.42	.61	มาก	2
เฉลี่ยรวม		4.43	.58	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็ก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .58) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำตามลำดับ คือ ด้านการดูแลและจัดประสบการณ์เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .60) ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .61) และด้านการจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .60) ตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการดูแลและจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ครู/ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่น ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .65) รองลงมา คือ ครู/ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดประสบการณ์เรียนรู้และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา ภาษา และการสื่อสารของเด็ก ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .66) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการดูแล และส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .66)

2. ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .61) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจเป็นไปตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .65) รองลงมา คือ เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวเป็นไปตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .65) และเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพัฒนาการ ด้านสติปัญญา การเรียนรู้และมีความคิดสร้างสรรค์เป็นไปตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .66) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสารเป็นไปตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .66)

3. ด้านการจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีระบบการบริหารหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .65) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ที่เหมาะสมต่อพัฒนาการของเด็ก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .69) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมที่ความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .68) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดระบบบริหารจัดการบุคลากรตามประเภทและสังกัด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .73)

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X	Y
X_1	1.000						
X_2	.930*	1.000					
X_3	.854*	.880*	1.000				
X_4	.890*	.925*	.882*	1.000			
X_5	.844*	.878*	.853*	.894*	1.000		
X	.948*	.968*	.940*	.965*	.940*	1.000	
Y	.721*	.722*	.683*	.697*	.746*	.749*	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .749$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงบประมาณ ($r_{x_5y} = .746$) ด้านโครงสร้างองค์การ ($r_{x_2y} = .722$) ด้านบุคลากร ($r_{x_1y} = .721$) ด้านกลยุทธ์ ($r_{x_4y} = .697$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($r_{x_3y} = .683$) (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.60-0.79 = ความสัมพันธ์ระดับมาก) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4. การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise ดังตาราง 4

ตาราง 4 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง

ตัวแปร	b	S.E. _b	β	t	sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.675	.161		10.405*	.000
ด้านงบประมาณ (X ₅)	.382	.066	.477	5.803*	.000
ด้านบุคลากร (X ₁)	.263	.068	.318	3.873*	.000
ค่าคงที่ (a) = 1.675					

R = .765 , R² = .585 , S.E._{est} = .374 , F = 150.766 , P = .000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า มีปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง เรียงตามลำดับค่าอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านงบประมาณ (X₅) และ ด้านบุคลากร (X₁) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .585 ซึ่งปัจจัยการบริหารทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ร้อยละ 58.50

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = a + bX_5 + bX_1$$

$$Y' = 1.675 + .382X_5 + .263X_1$$

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z'Y = .477Z_5 + .318 Z_1$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิภาพร ยืนยง (2560, หน้า 95) พบว่า ปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์พันธ์ แซ่แต้ (2560, หน้า 156) พบว่า ปัจจัยการบริหารของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราตรี สอนดี (2559, หน้า 63) พบว่า ปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ให้ความสำคัญในปัจจัยการบริหาร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้นสถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง, 2560, หน้า 29) สอดคล้องกับจารุณี อินทร์เพชร (2559, หน้า 10) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารมีความสำคัญในการนำมาใช้ในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ วิภาพร ยืนยง (2560, หน้า 8) กล่าวว่า เป็นการบริหารเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากสาเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราวุธ สีมารักษ์ (2553, หน้า 117) พบว่า

การดำเนินงานตามมาตรฐาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดิ์ศิริ คามดิษฐ์ (2556, หน้า 213) พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพร ผลรักษา (2558, หน้า 98) พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด กาฬสินธุ์โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ให้ความสำคัญในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตาม หลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็ก ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น (กระทรวงมหาดไทย, 2562, หน้า 2) มีการประเมิน ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดระยอง ให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดและรองรับการประกันคุณภาพนอกจาก สมศ. จาก สาเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน จังหวัดระยอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตาม มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยองเป็นอย่างมาก ($r_{xy} = .749$) อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิภาพร ยืนยง (2560, หน้า 96) พบว่า ปัจจัยการบริหารกับความสำเร็จในการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมมี ความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มุ่งมั่นส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดแนวปฏิบัติ เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ ตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็ก ปฐมวัยแห่งชาติ ให้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ บัญชา ศิริเรืองชัย (2551, หน้า 15) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหาร เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารของผู้บริหารที่ ได้รับการพิจารณาว่าจะส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ องค์กร ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และอิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจ สอดคล้องกับ ประภัสรา เทพสาตรา (2553, หน้า 30) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารจะส่งผลให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ ทรัพยากรและบุคลากร สามารถเพิ่มความเป็นมืออาชีพให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพิ่มการมีส่วนร่วม ของชุมชนจะนำไปสู่การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน และการบริหารจะประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ตามสถานศึกษาตั้งไว้ สอดคล้องกับ โชติ บัตริรัฐ (2558, หน้า 3) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ขององค์กร สามารถประยุกต์ใช้กับองค์การใดองค์การหนึ่ง โดยมุ่งสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการบริหารสามารถนำมาใช้ สำหรับผู้บริหารทุกระดับชั้นขององค์กร จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงาน ตามมาตรฐานของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก

4. การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง โดยมีปัจจัยการบริหาร 2 ด้าน ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง เรียงตามลำดับค่าอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย คือ ด้านงบประมาณ (X_5) และ ด้านบุคลากร (X_1) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .585 ซึ่งปัจจัยการบริหารทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ร้อยละ 58.50 สามารถ อภิปรายเป็น รายด้านได้ดังนี้ คือ

1) ด้านงบประมาณ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิภาพร ยืนยง (2560, หน้า 97) พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านงบประมาณ ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุณี อินทร์เพชร (2559, หน้า 119) พบว่า องค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านงบประมาณ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด

ประจวบศิริพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ใช้การบริหารงานในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณ การควบคุมกำกับกับการเบิกจ่ายงบประมาณการปรับปรุง แก้ไข กฎ ระเบียบเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายใต้การดำเนินงานที่ถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้ กระบวนการวางแผนเกี่ยวกับตัวเลขทางการเงินขององค์กรอย่างมีระเบียบ ให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ประจักษ์ บัวผัน (2554, หน้า 78) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารด้านงบประมาณ ถือเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วยการวางแผนการจัดสรรงบประมาณ การจัดองค์การ รวมทั้ง การประสานงาน การบริหารงานบุคคล การอำนวยการ การควบคุม รวมถึงการรายงานผล และสอดคล้องกับ วิชาพร ยืนยง (2560, หน้า 95) กล่าวว่า การบริหารงานด้านงบประมาณ เป็นการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

2) ด้านบุคลากร ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวัญใจ สุดรัก (2553, หน้า 93) พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านบุคลากรส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี และสอดคล้องกับ วิชาพร ยืนยง (2560, หน้า 95) พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านบุคลากรส่งผลต่อความสำเร็จ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ความสำคัญในการบริหารงาน การวางแผนบริหารงานบุคคล การกำหนดลักษณะที่แสดงถึงจำนวนและประเภทของบุคลากรที่องค์กรต้องการ การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ การจัดสรรและมอบหมายบุคลากร การสร้างสรรค์สิ่งใหม่เข้ามาในองค์กร การให้ความสำคัญแก่บุคลากร การสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่บุคลากร การสร้างทัศนคติที่ดี การฝึกอบรมทักษะและพัฒนาบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติงานที่รับมอบหมายได้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ จารุณี อินทร์เพชร (2559, หน้า 116) กล่าวว่า บุคลากรหัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ครูพี่เลี้ยง มีความเพียงพอต่อจำนวนเด็ก และปริมาณงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งบุคลากรมีความรู้ความสามารถ ได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการเลี้ยงดูเด็ก และสอดคล้องกับ วิชาพร ยืนยง (2560, หน้า 95) กล่าวว่า การจัดสรรและมอบหมายบุคลากรในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเหมาะสมเพียงพอ และมีการพัฒนาศักยภาพการทำงาน ให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่รับมอบหมาย เพื่อสอดคล้องกับการดำเนินงาน ประกอบด้วยการวางแผนกำลังคนให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน จำนวนบุคลากรเพียงพอ ในการปฏิบัติงานการเลือกสรรบุคลากรมาปฏิบัติงาน การพัฒนาความรู้ ทักษะและการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารควรคำนึงถึงการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการวางแผนการดำเนินการ การวางแผนทางปฏิบัติ การดำเนินงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และแผนงาน การพิจารณาจุดแข็งจุดอ่อนการกำกับติดตาม ควบคุมประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ การแก้ปัญหาด้านการดำเนินการขององค์กรให้ชัดเจน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ให้สามารถนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติที่เกิดผลเป็นรูปธรรม การพัฒนาปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2 จากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารควรคำนึงถึงการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ การบริหารหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ มีวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่เพียงพอ การจัดให้มีของเล่นที่ปลอดภัยจากบุคคลทั้งภายใน และภายนอก การป้องกันภัย อัคคีภัย/ภัยพิบัติตามความเสี่ยง ของพื้นที่ จัดให้มีระบบรับเหตุฉุกเฉิน การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

1.3 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารควรใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในบริหารงาน การบริหารงบประมาณหรือการบริหารงานบุคลากร

ในการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เป็นแนวทางดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.4 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง ดังนั้น ผู้บริหารควรใช้ปัจจัยการบริหารทั้ง 2 ด้าน ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเฉพาะ ด้านงบประมาณ เนื่องจากส่งผลต่อการดำเนินงาน ตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากที่สุด ในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณการควบคุมกำกับกับการเบิกจ่ายงบประมาณการปรับปรุง แก้ไขกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายใต้ การดำเนินงานที่ถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้ กระบวนการวางแผนเกี่ยวกับตัวเลขทางการเงินขององค์กรอย่างมีระเบียบ ให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีความเหมาะสม ของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอื่น

2.3 ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย. (2562). มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2562 .

กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.

_____. (2562). คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรปฐมวัย 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ขวัญใจ สุดรัก. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จารุณี อินทร์เพชร. (2559). องค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

จิราวุฒิ สิมารักษ์. (2553). การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

จันทร์นาเพ็ญ ทินราช. (2560). การยกระดับมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านหนองแวง อำเภอยะยี่น จังหวัดขอนแก่น. คุุณินพนธ์ ศษ.ด. ขอนแก่น: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

โชติ บดีรัฐ. (2558). เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นภสร โสมศรีแพง. (2556). การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บัญชา ศิริเรืองชัย. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนเขตตรวจราชการที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประจักษ์ บัวผัน. (2554). หลักการบริหารสาธารณสุข. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ขอนแก่น: คณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประภัสรา เทพสาตรา. (2553). ปัจจัยการบริการที่ส่งผลต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดโรงเรียนเทศบาล จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- พงษ์พันธ์ แซ่แต้. (2560). ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี สอนดี. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิภาพร ยืนยง. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ศักดิ์ศิริ คามดิษฐ์. (2556). การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สุภาพร ผลรักษา. (2558). การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเทศบาล ตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2563). ผลการประเมินคุณภาพภายนอก. เข้าถึงได้จาก <http://aqa.onesqa.or.th/Summary Report.aspx>. 30 มิถุนายน 2563.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). รายงานผลการประเมินสร้างความเข้มแข็งการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ระเบียบ: กระทรวงมหาดไทย.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2562). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดระยอง พ.ศ. 2562-2565. จังหวัดระยอง: ศึกษาธิการ.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Educational and Measurement.
- Likert, Rensis. (1961). *The human organization: Its management and vale*. New York: McGraw-Hill.